

[Anna Sejerse-Olsen.]

at lave bløde overgange fra den ene ordning til den anden og ligesom lade en ordning udleve sig selv.

Jeg har indtryk af, at det er det, der nu er ved at ske med frilæsningsstimerne, idet den linjedeling, vi har fået i seminarieundervisningen, nok har medført, at interessen og behovet for frilæsningsstimerne ikke er den samme som tidligere, hvad jo også nedgangen i antallet af de elever, der søger frilæsningsstimerne, peger på.

Ud fra disse betragtninger kan vi gå med til, at man nu fjerner bestemmelsen om, at der skal tilbydes de studerende frilæsnings-timer i form af kursus eller studiekredse, når den foreslåede overgangsbestemmelse kommer med i loven.

Meta Ditzel: Hvad angår forslaget om at opheve seminariernes pligt til at oprette frilæsningshold, finder jeg det helt rimeligt, at der sker en begrænsning, da den nye lov om læreruddannelse jo giver mange valgmuligheder med hensyn til linjefag og speciale. Emner, som man tidligere kunne lægge ind under frilæsning, f. eks. fag som familiekundskab, færdslære og datalogi, hører nu med under obligatoriske kurser, så man kan være sikker på, at alle de, der går ud fra seminarier, har kendskab til disse fag, hvilket dog må siges at være en fordel, når de skal undervise i folkeskolen, hvor de fag har eksisteret en tid.

Men det er dog stadig sådan, at der optages fag i folkeskolen, som seminariet ikke vil have mulighed for at undervise i, hvad også allerede er blevet påpeget; der er blevet omtalt fag som bogføring og motorlære. Jeg mener dog ikke, der er nogen grund til at opretholde den nuværende økonomisk belastende form for frilæsning af den grund, men jeg tror, at vi i udvalget bør prøve på at finde andre udveje.

Jeg vil altså på mit partis vegne anbefale, at vi med disse ændringer bidrager lidt til de nødvendige besparelser.

Poul Dam: Det er naturligvis godt at gennemføre besparelser; det vil i hvert fald alle de, der har modtaget skattekort i den senere tid, se venligt på.

Men det, det drejer sig om her, er, at en læreruddannelsesform, som er gennemført så

sent som for 4 år siden, nu skal beskæres. Der er jo ikke tale om, at frilæsningen dengang blev placeret i lærerlønningsloven ved et tilfælde, eller at holdstørrelsen, som hr. Knud Nielsen også omtalte, og som er en sag af væsentlig større økonomisk rækkevidde end den, der findes her i lovsform, er udtryk for en tilfældighed. Man har både ved fastsættelsen af holdstørrelsen og ved fastsættelsen af seminariets undervisningsplan, hvori frilæsning indgik, haft nogle overvejelser om, hvordan en fornuftig læreruddannelse, der gavner i dag, og som skal betyde noget ud i fremtiden, burde være.

Derfor forekommer det mig helt uforståeligt, at man af besparelsesgrunde laver ændringer i en samlet reform af seminarieuddannelsen. Det kræver langt større overvejelser og en langt mere principiel argumentation end den, der her findes.

Argumentationen er for øvrigt ganske pudsig, idet man argumenterer, at man kan spare en hel masse penge på frilæsning, da det jo i forvejen er noget, folk ikke interesserer sig så forfærdelig meget for. Hvis den udvikling, at frilæsningsstimerne forsvinder af sig selv, skulle fortsætte, så spares der jo ikke noget ved denne ændring. Naturligvis kan det være meget smukt, at den udmærkede gruppe af folketingsmedlemmer, som populært kaldes „støvsugerbanden“ — jeg ved ikke, om man har lov til at sige det her fra talerstolen, men det er brugt så meget, så jeg håber det — har kunnet nå op til det, men er der realitet i det?

Fru Meta Ditzel nævnte nogle af de emner, som har været frilæsningskursusfag, men som nu er gået over til de obligatoriske kurser, og jeg synes, det var et udmærket argument for at beholde adgangen til frilæsning. Her var der tale om nogle ting, som man efter nogle års forløb indså skulle være obligatoriske kurser. De har vist deres værdi gennem en periode, hvor de har været frilæsningskursusemner. Derigennem har man kunnet se, at det var noget, man burde have, og de er gået over i de obligatoriske kurser.

Jeg tror, denne udvikling vil fortsætte, man vil til stadighed finde nye emner, som igennem frilæsningsadgangen kan komme ind i seminarierne, og som det bliver meget svært at få ind, selv om man får en eller anden dispensationsadgang, som jeg tror fru